

ЗАКОН

О ДОПУНИ ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ

Члан 1.

У Закону о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС”, бр. 25/82 и 48/88 и „Службени гласник РС”, бр. 46/95 – др. закон, 18/05 – др. закон, 85/12, 45/13 – др. закон, 55/14, 6/15 и 106/15 – др. закон) у члану 40. став 3. на крају текста тачка се замењује запетом и додају се речи: „а посебно да одреди да ли је то лице способно да врши изборно право.”

Члан 2.

Овај закон ступа на снагу наредног дана од дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење Закона о измени Закона о ванпарничном поступку садржан је у члану 97. тачка 2. Устава Републике Србије („Службени гласник РС”, број 98/06), према коме Република Србија уређује и обезбеђује, између осталог, остваривање и заштиту слобода и права грађана, уставност и законитост и поступак пред судовима и другим државним органима.

II. РАЗЛОЗИ ДОНОШЕЊА ЗАКОНА

Важећи Закон о ванпарничном поступку („Службени гласник СРС”, бр. 25/82 и 48/88 и „Службени гласник РС”, бр. 46/95 – др. закон, 18/05 – др. закон, 85/12, 45/13 – др. закон, 55/14, 6/15 и 106/15 – др. закон) донет је, на основама Устава СФРЈ из 1974. године, као републички закон 1982. године, а у примени је од 1. јануара 1983. године, у време једног друштвенополитичког и економског система који је давно напуштен и који је претрпео корените измене после распада југословенске федерације и некадашње државне заједнице. Из тог разлога је овај процесни закон у више наврата усаглашаван са низом важећих закона као што су нпр. Породични закон, Закон о здравственој заштити, Закон о парничном поступку итд, а притом се водило рачуна и о терминолошкој усклађености Закона о ванпарничном поступку са тим законима, али и са ратификованим конвенцијама. Законом о избору народних посланика из 2000. године било је предвиђено, између осталог да право да бира посланика и да буде биран за посланика има пунолетан пословно способан држављанин Републике Србије са пребивалиштем у Републици Србији. Последица оваквог законског решења огледала се, између осталог, у немогућности лица лишених пословне способности да врше изборно право, без обзира на обим лишења (потпуно или делимично). Новим Законом о избору народних посланика предвиђено је напредније решење, које је у већој мери у складу са међународноправним документима о правима особа са инвалидитетом, а према коме изборно право не може да врши пунолетно лице које је потпуно лишено пословне способности. Лице са ограниченом пословном способношћу може да бира народне посланике и да буде бирано за народног посланика ако суд решењем којим му ограничава пословну способност није утврдио неспособност вршења изборног права. Пошто правила грађанских судских поступака имају инструменталан карактер и служе заштити материјалноправног поретка, предложено нормативно решења последица је настојања да се у овом часу Закон о ванпарничном поступку усклади са наведеним решењима из новог Закона о избору народних посланика.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Предложена допуна Закона о ванпарничном поступку извршена је у Делу другом - Посебни поступци, Глава прва - Лишење пословне способности, у члану 40, у ком су садржане одредбе које се односе на дужности суда, између осталог да на основу резултата медицинског вештачења у решењу којим се лице делимично лишава пословне способности одреди врсту послова које то лице може самостално предузимати. Допуном овог закона се предлаже да се дужност суда прошири тако да у решењу којим се лице делимично лишава пословне способности, на основу резултата медицинског вештачења одреди и да ли је то лице способно да врши изборно право.

IV. СРЕДСТВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.

V. РАЗЛОЗИ ЗБОГ КОЈИХ СЕ ПРЕДЛАЖЕ ДА ЗАКОН СТУПИ НА СНАГУ ПРЕ ОСМОГ ДАНА ОД ДАНА ОБЈАВЉИВАЊА У „СЛУЖБЕНОМ ГЛАСНИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ”

Разлози због којих се предлаже да закон ступи на снагу пре осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, налазе у потреби што скоријег предузимање свих радњи које су неопходне за благовремено успостављање услова за организацију и спровођење предстојећих избора.

VI. ПРЕГЛЕД ОДРЕДБЕ ЗАКОНА О ВАНПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ КОЈА СЕ ДОПУЊУЈЕ

Члан 40.

(1) Кад нађе да постоје услови за лишење пословне способности, суд ће лице према коме се поступак води лишити пословне способности потпуно или делимично.

(2) У решењу којим је одлучио о лишењу пословне способности суд одређује рок у коме ће се проверити да ли постоје разлози за даље трајање изречене мере, а који не може бити дужи од три године.

(3) У решењу којим се лице делимично лишава пословне способности, суд је дужан да на основу резултата медицинског вештачења одреди врсту послова које то лице може самостално предузимати поред послова на које је законом овлашћено, **А ПОСЕБНО ДА ОДРЕДИ ДА ЛИ ЈЕ ТО ЛИЦЕ СПОСОБНО ДА ВРШИ ИЗБОРНО ПРАВО.**

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Овлашћени предлагач прописа – Влада
Обрађивач – Министарство правде

2. Назив прописа

Предлог закона о допуни Закона о ванпарничном поступку
Draft Law on Amendment to the Law on Non-Contentious Proceedings

3. Усклађеност прописа са одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум),:

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну садржину прописа,

Наслов VII. – ПРАВОСУЂЕ, СЛОБОДЕ И БЕЗБЕДНОСТ – члан 80. – Јачање институција и владавина права.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума,

/

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума,

Наслов VII. – ПРАВОСУЂЕ, СЛОБОДЕ И БЕЗБЕДНОСТ – члан 80. – Јачање институција и владавина права.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума,

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

/

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима,

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима,

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност,

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

/

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни

извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност треба образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе Директиве).

/

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

- Не.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?

/

8. Учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

У поступку припреме овог закона није остварена сарадња са Европском комисијом, с обзиром да за израду предметног акта није било неопходно остварити овај конкретни облик сарадње.